

**ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ «УКРАЇНА»**

КАРПАТСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПІДПРИЄМНИЦТВА

КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

_____ В.С. Чопей

« ____ » _____ 20__ р.

СИЛАБУС

ОК 2,6,1, Методи соціальної роботи

(шифр і назва навчальної дисципліни)

освітня програма Соціальна робота

(назва освітньої програми)

освітнього рівня Бакалавр (перший рівень вищої освіти)

(назва освітнього рівня)

галузь знань 231 Соціальна робота

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність(ності) 231 Соціальна робота

(шифр і назва спеціальності(тей))

Спеціалізація(ї) Соціальна педагогіка і практична психологія

(назва спеціалізації)

інститут, філія, факультет, коледж Карпатський інститут підприємництва

(назва навчально-виховного підрозділу)

Обсяг, кредитів: 4

Форма підсумкового контролю: іспит

Інформація про викладача та допоміжних осіб	
Викладач	<i>Ньорба Людмила Іванівна, старший викладач кафедри соціальної роботи</i>
Канали комунікації	<i>Телефон деканату: 0971434146 Телефон викладача: 0960635216 Електронна пошта: njorba.luda@gmail.com Вайбер: 0960635216 Кабінет (електронний кабінет): №205</i>
Матеріали до курсу розміщені на сайті Інтернет – підтримки навчального процесу http://vo.ukraine.edu.ua/ за адресою	<i>Посилання на курс</i> https://vo.uu.edu.ua/course/view.php?id=2892

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітній ступінь / освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Загальний обсяг кредитів – 4	Галузь знань <u>23 Соціальна</u> робота _____ (шифр і назва)	Вид дисципліни <u>обов'язкова</u>	
	Спеціальність <u>231 Соціальна</u> робота _____ (шифр і назва)	Цикл підготовки професійний	
Модулів – 2	Спеціалізація <u>Соціальна педагогіка і</u> <u>практична психологія</u> (назва)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____	Мова викладання, навчання та оцінювання: українська _____ (назва)	Семестр	
Загальний обсяг годин – 120		3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 5	Освітній ступінь / освітньо-кваліфікаційний рівень: <u>Бакалавр (перший</u> <u>рівень вищої</u> <u>освіти)</u> _____	30 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	4 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		60 год.	110 год.
Індивідуальні завдання: год.			
Вид семестрового контролю: іспит			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 46/74

для заочної форми навчання – 10/110

ПЕРЕДРЕКВІЗИТИ

Для успішного засвоєння навчальної дисципліни необхідно володіти знаннями, вміннями, компетентностями вступу до спеціальності, історією соціальної роботи, загальносвітовими цінностями розвитку соціальних систем. Бути адаптованим до вимог навчання.

Дисципліни, вивчення яких обов'язково передує цій дисципліні: «Вступ до спеціальності», «Історія соціальної роботи», «Соціологія».

ПОСТРЕКВІЗИТИ

Результатом вивчення даної дисципліни є сформований фахівець, здатний осмислити і ефективно вирішувати складні проблеми сучасності застосовуючи методи соціальної роботи, креативні підходи і нестандартні рішення.

Дисципліна «Методи соціальної роботи» з розвинутим внутрішнім понятійним апаратом у сьогоденні тісно пов'язана із системою знань з вступу до спеціальності, соціології, психології, історії соціальної роботи. Після вивчення дисципліни студенти вивчатимуть дисципліни: «Консультування у соціальній роботі», «Соціальна робота з людьми похилого віку», «Соціальна робота з людьми з особливими потребами», «Соціальна робота з сім'ями, дітьми та молоддю».

МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ: Формування у студентів теоретико- та інструментально-методологічних знань щодо роботи в соціальній сфері.

ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ: сформулювати у студентів стійкі знання методів соціальної роботи; сформувати вміння правильно підбирати методологічний інструментарій в практичній діяльності; сприяти дослідницькій діяльності, розвитку самостійності та відповідальності студентів.

ПЕРЕЛІК ЗАГАЛЬНИХ ПРОГРАМ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА

ЗК 1
ЗК 2
ЗК п

**ПЕРЕЛІК СПЕЦІАЛЬНИХ (ФАХОВИХ)ПРОГРАМНИХ
КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ
ДИСЦИПЛІНА**

СК 1

СК 2

СКп

**ПЕРЕЛІК ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ОСВІТНЬОЇ
ПРОГРАМИ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ДИСЦИПЛІНА**

ПРН 1

ПРН 2

ПРН п

Разом за змістовим модулем 1	56	18		8			30	56	4				52	
<i>Змістовний модуль 2. Міждисциплінарні методи соціальної роботи</i>														
Тема 6. Соціологічні методи соціальної роботи	15	4		1			10	15	2		2		11	АР: СР:
Тема 7. Психологічні методи соціальної роботи	13	2		1			10	13			2		11	АР: СР:
Тема 8. Педагогічні методи соціальної роботи	13	2		1			10	13					13	АР: СР:
Тема 9. Організаційно-розпорядчі методи соціальної роботи	10	2		1			7	11					11	АР: СР:
Тема 10. Соціально-економічні методи соціальної роботи	11	2		2			7	12					12	АР: СР:
Модульний контроль	2			2										АР: СР:
Разом за змістовим модулем II	64	12		8			44	64	2		4		58	ІНДЗ:
Усього годин	120	30		16			74	120	6		4		110	

ФОРМИ І МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Навчальний процес в інституті реалізується в таких формах: навчальні заняття, виконання індивідуальних завдань, практики, контрольні заходи, самостійна робота.

Основними видами навчальних занять є: лекції, практичні, семінарські заняття, комп'ютерний практикум та консультації.

Лекція – основний вид навчальних занять, призначених для викладення теоретичного матеріалу. Тематика лекцій визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

Практичне заняття – вид навчального заняття, на якому студенти під керівництвом викладача шляхом виконання певних відповідно сформульованих завдань закріплюють теоретичні положення навчальної дисципліни і набувають умінь та навичок їх практичного застосування.

Семінарське заняття – вид навчального заняття, на якому викладач організує дискусію з попередньо визначених проблем. На підставі індивідуальних завдань (рефератів) студенти готують тези виступів з цих проблем.

Індивідуальне навчальне заняття – проводиться з окремими студентами, які виявили особливі здібності в навчанні та схильність до науково-дослідної роботи і творчої діяльності з метою підвищення рівня їх підготовки та розкриття індивідуального творчого обдарування, а також зі студентами, які мають певні проблеми (відставання у навчанні). Індивідуальні навчальні заняття організовуються у позанавчальний час за окремим графіком, складеним кафедрою.

Консультація – вид навчального заняття, на якому студент отримує від викладача відповіді на конкретні питання або пояснення окремих теоретичних положень чи їх практичного використання. Під час підготовки до екзаменів (семестрових, державних) проводяться групові консультації.

Самостійна робота студента (СРС) є основним засобом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час.

Самостійна робота студента включає: опрацювання навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань, науково-дослідну роботу.

Практика є необхідним компонентом підготовки фахівців певного освітньо-кваліфікаційного рівня. Метою практики є оволодіння студентами сучасними методами, формами організації та знаряддями праці в галузі їх майбутньої професії, формування у них професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних виробничих умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. За джерелом інформації: а) словесні: лекція (традиційна, проблемна тощо) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація PowerPoint), семінари, пояснення, розповідь, бесіда; б) наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація; в) практичні: вправи.

2. За логікою передачі і сприйняття навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3. За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4. За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів із книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Лукашевич М.П., Семигіна Т.В. Соціальна робота (теорія і практика); Підручник. — К.: Каравела, 2009. — 368с.
2. Лукашевич М.П., Мигович І.І. Теорія і методи соціальної роботи: Навч. посіб. — 2-ге вид., доп. і випр. — К.: МАУП, 2003. — 168 с.
3. Теорії і методи соціальної роботи: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / За ред. Т.В. Семигіної, І.І. Миговича. — К.: Академвидав, 2005. — 328 с.

Допоміжна

1. Безпалько О.В. Соціальна робота в громаді. Навчальний посібник. — Київ. Центр навчальної літератури, 2005. — 176 с.
2. Борисова Ю.В. Методологія та методи соціальних досліджень. Навчальний посібник. — К.: ДЦССМ, 2003. — 216 с.
3. Лукашевич М.П., Туленков М.В. Менеджмент соціальної роботи: Теорія і практика: Навч. посіб. — К.: Каравела, 2007. —
4. Кікало А.В. Еволюція методології в соціальній роботі // Міжнар. наук.-практ. конф. «Соціальна робота: теорія, досвід, перспективи». — Том 1. — Ужгород. — 1999. — С. 294-299.
5. Соціальна робота; В 3 ч. — К.: Вд. Дім «Києвомогилянська академія», 2004. — 166 .
6. Овчарова Р.В. Справочная книга социального педагога. — М.: ТЦ «Сфера», 2001. — 480с.
7. Соціальна робота в Україні: теорія і практика: посібник для підвищення кваліфікації працівників соціальних служб для молоді. 4-а частина / За ред. доц. А. Я. Ходорчук — К.: ДЦССМ, 2003. — 272 с.
8. Соціальна робота: технологічний аспект / За ред. проф. А.Й. Капської. — К.: ДЦССМ, 2004. — 364 с.
9. Технології соціально-педагогічної роботи: Навч. посібник / За заг. ред. проф. Капської А.Й. — К., — 372с.
10. Трубавіна І.М. Консультування сім'ї. Науково-методичні матеріали. Частина 1. — К.: ДЦССМ, 2003. — 88 с.
11. Управлінські аспекти соціальної роботи: курс лекцій / М.Ф. Головатий (кер. авт. кол.), М.П. Лукашевич, Г.А. Дмитренко та ін.. — К.: МАУП, 2004. — 368 с.
12. Черниш Наталія Соціологія: Курс лекцій. — Львів. Кальварія, 2003. — 544с.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

Теми самостійної роботи студентів

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Вступ. Виникнення і розвиток методів соціальної роботи	6
2	Тема 2. Індивідуальна соціальна робота як метод соціальної роботи	6
3	Тема 3. Групова соціальна робота як метод соціальної роботи	6
4	Тема 4. Соціальна робота в громаді	6
5	Тема 5. Інноваційні методи в соціальній роботі	6
6	Тема 6. Соціологічні методи соціальної роботи	10
7	Тема 7. Психологічні методи соціальної роботи	10
8	Тема 8. Педагогічні методи соціальної роботи	10
9	Тема 9. Організаційно-розпорядчі методи соціальної роботи	7
10	Тема 10. Соціально-економічні методи соціальної роботи	7
Всього		74

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I.			
Загальна характеристика методів соціальної роботи.			
Тема 1. Вступ. Виникнення і розвиток методів соціальної роботи (6 год.)	Практичне заняття	2	II
Тема 2. Індивідуальна соціальна робота як метод соціальної роботи (6 год.)	Практичне заняття	4	III
Тема 3. Групова соціальна робота як метод соціальної роботи (6 год.)	Практичне заняття	4	IV
Тема 4. Соціальна робота в громаді (6 год.)	Практичне заняття	4	V
Тема 5. Інноваційні методи в соціальній роботі (6 год.)	Практичне заняття	4	VI
<i>Всього: 30 год.</i>	<i>Всього: 18 балів</i>		
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.			
Міждисциплінарні методи соціальної роботи.			

Тема 6. Соціологічні методи соціальної роботи (10 год.)	Практичне заняття	4	VII
Тема 7. Психологічні методи соціальної роботи (10 год.)	Практичне заняття	2	VIII
Тема 8. Педагогічні методи соціальної роботи (10 год.)	Практичне заняття	2	IX
Тема 9. Організаційно-розпорядчі методи соціальної роботи (7 год.)	Практичне заняття	2	X
Тема 10. Соціально-економічні методи соціальної роботи (7 год.)	Практичне заняття	2	XI
<i>Всього: 44 год.</i>	<i>Всього: 12 балів</i>		
<i>Разом: 74 год.</i>	<i>Разом: 30 балів</i>		

КОНТРОЛЬ І ОЦІНКА ЯКОСТІ НАВЧАННЯ

Оцінювання досягнень студента	<p>Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100 бальною шкалою в кожному семестрі окремо.</p> <p>За результатами поточного, модульного та семестрового контролів виставляється підсумкова оцінка за 100 – бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ECTS.</p> <p>Модульний контроль: кількість балів, які необхідні для отримання відповідної оцінки за кожен змістовий модуль упродовж семестру.</p> <p>Семестровий (підсумковий) контроль: виставлення семестрової оцінки студентам, які опрацювали теоретичні теми, практично засвоїли їх і мають позитивні результати, набрали необхідну кількість балів.</p> <p>Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано в таблиці нижче.</p> <p>Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських, практичних, лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, індивідуальну роботу, модульну контрольну роботу.</p> <p>Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використання роздрукованих завдань.</p> <p>Реферативні дослідження та есе, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях.</p> <p>Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.</p>
-------------------------------	---

Загальна оцінка з дисципліни: шкала оцінювання національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною системою		Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	
		екзамен	залік		
90 – 100	<i>відмінно</i>	5	<i>зараховано</i>	A	<i>відмінно</i>
82 – 89	<i>добре</i>	4		B	<i>добре (дуже добре)</i>
75 – 81	<i>добре</i>	4		C	<i>добре</i>
64 – 74	<i>задовільно</i>	3		D	<i>задовільно</i>
60 – 63	<i>задовільно</i>	3		E	<i>задовільно (достатньо)</i>
35 – 59	<i>незадовільно</i>	2	<i>не зараховано</i>	FX	<i>незадовільно з можливістю повторного складання</i>
1 – 34	<i>незадовільно</i>	2		F	<i>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</i>

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності в розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	Ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність із основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою. Можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	Виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення закладу вищої освіти без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ

Крайні терміни складання та перескладання дисципліни	Перескладання здійснюється відповідно до графіка
Правила академічної доброчесності	Перевірка навчальних робіт на плагіат (згідно Положення про академічну доброчесність і Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових, навчально – методичних, кваліфікаційних та навчальних роботах)
Вимоги до відвідування	Пропущені заняття (лікарняні, мобільність і т.ін.) можна відпрацювати, виконавши всі завдання, зазначені в інструкціях до практичних занять, переслати в електронному варіанті на електронну пошту або на платформі Moodle. Здобувачі вищої освіти можуть отримати електронні презентації лекцій і самостійно ознайомитись із матеріалом при об'єктивних причинах пропуску занять.

Навчальна дисципліна «Методи соціальної роботи» є обов'язковою для студентів, які здобувають ступінь вищої освіти бакалавр спеціальності 231 Соціальна робота.

Студент зобов'язаний в повному обсязі оволодіти знаннями, вміннями, практичними навичками та компетентностями з дисципліни «Методи соціальної роботи».

Політика щодо дотримання принципів академічної доброчесності здобувачів вищої освіти:

- самостійне виконання навчальних завдань поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації (наприклад, окрім випадків дозволених викладачем, підготовки практичних завдань під час заняття);

- списування під час модульного контролю знань заборонені (в т. ч. із використанням мобільних телефонів);

- самостійне виконання індивідуальних завдань та коректне оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей.

Політика щодо дотримання принципів та норм етики здобувачами вищої освіти:

- дії у професійних і навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики;

- дотримання правил внутрішнього розпорядку інституту, бути толерантними, доброзичливими та виваженими у спілкуванні;

- усвідомлення значущості прикладів людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності.

Політика щодо відвідування занять здобувачами вищої освіти:

- присутність на всіх заняттях, підсумковому модульному контролю є обов'язковим з метою поточного та підсумкового оцінювання знань (окрім випадків з поважної причини).

Політика дедлайну та відпрацювання здобувачами вищої освіти:

- відпрацювання пропущених занять відбувається згідно з графіком відпрацювання та консультацій (окрім випадків з поважної причини);

- відпрацювання пропущених занять з поважної причини відбувається у будь-який час, зручний для викладача, у т. ч. згідно з графіком відпрацювання та консультацій;

- роботи, які здає студент з порушенням терміну без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від максимальної, наприклад тематична індивідуальна робота);

- перескладання підсумкового модуля з метою підвищення оцінки не допускається, окрім ситуацій, передбачених Положенням про диплом державного зразка з відзнакою, чи невиконання програми дисципліни або неявки на підсумковий модульний контроль з поважної причини.

Порядок відпрацювання пропущених занять

Згідно з Положенням про порядок відпрацювання студентами пропущених занять та незадовільних оцінок» при кредитно-трансферній системі організації освітнього процесу в Карпатському інституті підприємництва:

- Пропуск з практичного заняття є з поважної (хвороба, участь у заходах спортивно- масового та культурно-просвітницького характеру, відрядження на олімпіаду або наукову студентську конференцію) та без поважної причини. Засвоєння пропущеної теми з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового модульного контролю.

- Пропуск без поважної причини відпрацьовується студентом через співбесіду, виконання практичних завдань або презентацію пропущеної теми згідно з графіком консультацій та відпрацювання пропущених занять. Відпрацювання пропущених занять проводиться з відміткою на бланку дозволу. Дозвіл на відпрацювання пропущених занять з неповажних причин дійсний протягом календарного місяця.

- У випадку, коли студент не встигає відпрацювати пропущені з поважної причини заняття до початку підсумкового контролю, він відпрацьовує їх і допускається до підсумкового модульного контролю за спеціальним дозволом завідувача відділення.

ПЕРЕВІРЕНО:

(посада, звання)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

20 __ р.